

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

MAGYAR ÉS VEND NYELVŰ VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Értesítések, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez intézendők.
Értesítések vissza nem adatnak.

Előfizetési ár:
Égész évre 3 frt. Félévre 1 frt. 50 kr. Nagyrédre 75 kr.
Egyes szám ára 10 kr. — **Előfizetési pénzek és reálmatikák a kiadóhivatalhoz intézendők.**

Hirdetési díj: 1 háshós petisora egyszeri hirdetésnél 10 kr. többszöri hirdetésnél soronként 6 kr. Bélyegdj 30 kr.
Nyilt-tér petisora 25 kr.

A magyar társadalom feladata.

A jelen idők legnagyobb feladata édes hazánk Magyarországból művelt és jogállamot teremtési s azt minden ízében magyarrá tenni. Ehez szent jogunk van, mert ez a föld a miénk. Apánk vérről szerettek s tartották meg egy hosszú ezredéven át. Mi küzdünk és mi véreztünk mindekoron határainak, alkotmányunk és szabadságunk oltalmáért, s bár szabadságunk és alkotmányunk áldásait kész örömmel és testvéries szívvel megosztjuk e haza minden háfiával, de ezektől meg is várjuk, hogy Magyarországot Magyarországnak tekintsek, s nyelvünk elsajátításával annak szolgálatára magukat képesek tegyék.

Mert a jög kötelességekkel jár. A ki valamely országban alkotmányos jogokat kíván élvezni, annak el kell fogadnia és teljesítenie alkotmányos kötelességeit is.

De hogy a köztünk élő testvéreink e kötelességünknek eleget tehessenek, s a hazát és közügyeket hozzáink hasonlóan szolgálhassák annak első feltétele nyelvünk elsajátítása.

Erre kelt öket rábírának és könyserítünk. Azt nem követeljük, hogy saját nyelvükről lemondjanak, de hogy az ország hivatalos és uralkodó nyelvet ismerjék és bírják, s ez által magukat a közszolgálatra képesek tegyék, azt már nem engedhetjük el. Szükségük van tevékenységükre; a közügyektől való távolmaradásuk veszteség a közre.

Ezt három úton eszközölhetjük. A törvényhozás, a közigazgatás és társadalmi utó. Ha e három tényező egyaránt megteszi kötelességét, akkor Magyarországot tizenöt-husz év alatt igazán Magyarországgá lesz.

Csak következeteseknek, erélyeseknek és kitartóknak kell lenniük nagy munkánkban.

A törvényhozásnak kötelessége oly törvényeket hozni, melyek megszábják, hogy sermifele állam és közzolgálatba szel, semmi téren és semmi ügyen alatt oly egyén fel ne véssék, ki a hivatalos nyelvet szével és írásban nem bírja.

Ne lehessen bíró, ne lehessen ügyvéd, ne lehessen pap, jegyző, tanító, egyáltalán ne viselhesen semmi közhivatalt. A közigazgatás ügyeljen fel és alkalmazza gyakorlatban a törvény rendelkezéit körültekintően következetességgel. A társadalom pedig sietesse és könnyítse a nagy átalakulást egyéni és egyleti közreműködésével.

Alakítson művelődési egyesületeket, szaporítsa az iskola-egyleteket, alkosson hiteltársulatokat, magyar óvodákat és olvasó köröket.

Hogy nezetem szerint miként lehet és kell ez egyleteket legcélszerűbben és könnyebben megalkalmítani, arról közelből.

Narocsilo vogerszke drüste.

Z-dajnyega vrejmena najvekke narocsilo je: z-vogerszkoga országa izobrazseni i praviczderzsavo sztoriti inyo vu vszákoi kotrigi za vogerszke vesniti; K-tomi szvéti jus máno, ár je tá zemla nasa.

Oesevje szo jo z-krjvoj szpravili i preik dugi jezero leit obdrzali. Mi szmo za 1vo vojivali, mi krv tocsili, za nyéne hatäre, za vsztavo i szlobosicino, i bár áldov vsztave i szlobosicine zbrátovszkov libévosztjov med vszemi vernimi szini té domovine razdelimo, dúnok od nyit moemo, esákamo, naj vogerszki orszóg za Vogerszkoga májo i vogerszki jezik sze naj navejino i tak szebi na drúge szlúz-be za prilisene pripravjivo. Ár z-jusnimi dunszoszti hodi, ka, ki vu ednom országi vsztávni jus vszivatí zselej, on tádi more vsztavne dunszoszti gorprijeti i je dopuniti. Ali n-je med nami zsvioese brátovszkoi szlúzvo toj lejpoj dunszoszti radoszta more vesniti i tak domovino i obesinszke opravila szlúzsiti — prvo je: naj sze navejí vogerszki domovinszki jezik.

Na to je meremo nagnoti. Ono ne zselejmo, ka bi zsvojemi jeziki odpovedali, ali naj pravdeni i kraljavioeci jezik poznaivo i znjó i potom na obesinszko szlúzbo za pripravne szebe vesnijo to nyim engedúvati nemre.

Potrebinsio májo na zsvojó delavnoszt i esi od obesinszkil del vósztatéjco, tak je to zgbúceek na obesino.

To lejko po 3 potáj doszéglemo. Po právde-dávnoj, po ravnitelszko i podrústvenoj poti.

Čsi ti tri factori zsvojó dunszoszt szpunijo, te Vogerszki orszóg vu 15—20 letaj za isztino vogerszki orszóg bode.

Szamo szigurno, vódrzsáni i radoszlúzseni bojdimó vu tom velkom deli.

Právdo dávezom je dunszoszt tákse právde prinestsí, stera prepovej táksega esloveka, vu országészko szlúzbo gori vzéti; ki ne nej pravdeni, országészki jezik — nej vu reisi ali vu piszmi.

Naj nemre biti birovo, nej fisális, nej pop (dúhovnik), nej notarús, nej vucsitel, z-obesinszkim, naj niksó szlúzbo nosziti nemre.

Obesinszko ravnitelszko naj nají i vu zsvilenji szigurno obrácsa právdene odréde. Drústvo pa páj tira i pomágo to velko premembe delo. Naj szprávla izobrazsenozti tiváristva; sószke drúste na povéksáva; pálig naj gorposztávla tiváristva zavápunya, i estenyá okrove.

Poleg mojega videjnja, ka, kak sze ta szprávisca naj lezsej k-zsvilejnji obádijo — to v-drúgom liszti.

T Á R C Z A.

Nótárus uram és Mihály gazda beszélgetései.

(Vége.)

M. De hit ez már így szokás, hogy az apa átadja még életében bírtokát gyermekén-k. Látom, hogy sok baj származhatik belőle, de ha azt akarom, hogy több baj közül a legkisebbik következze be — hogyan segítek a dolgon? — mondja meg edes nótárus ur!

N. Szokás, az igaz, — de az is igaz, hogy rossz szokás, melyet épen ezen okból nem követni, hanem attól őrizkedni kell. Nem így van ám az mindentűl, csak nálunk Tótországban különösen. Ne menjünk messze! Ismerék egy paraszt embert a szardáli-ny körjegyzőség egyik magyar falujában. Az öreg már jól tudt a havtanon, és két felűtt, feleséges fia lakik házában. Kérdetem: hogy izben tőle: — No öreg, hát nem adja át bírtokát gyermekeinek? nem lesz annyi gondja! — De uram, megisztemmel aláutasan* felelte vissza, — nem leszek én addig szolga a házában, míg nyagott ur lehetek. Ha én tudtam fiatal koromban dolgozni, és a mi szegénységem van: ősz-takarítgatni, tudjanak most gyermekeim azért megbecsülni; s ezt csak addig várhatom tőlük, míg nekik van tőlem mit várniuk; — a mi falunkban sohasem szokta a kormányrúdat kiadni kezéből az, a kinek vezetésére egyedül jogosítva van, addig míg mozogti tui, ez pedig senki más, mint az edes apa.* És a mindennapi tapasztalat bizonyítja, miszerint az öregnek nagyon is igaza van.

Ha a bajon segíteni akar, edes barátom, igen egyszerű az. Több gyermek legyen a háznál, senki sem kívánhatja a fiatal asszonytól, hogy hozományát, a melyet akkor kapott, midőn Miska nőül vette, bizonytalanra a gazdaságba verje; állítson ki neki egy irást arról az összegről, engedje meg, hogy ez az ön bírtokára betábláztassék, így aztán nem veszhet el, ha örökösödésre kerül a dolog, tartoznak neki a többi testvér-k a hagyatékából szól nélkül fizetni, így aztán megmarad ön azon helyen, a mely megilleti, — megmarad gazdának, nem kénytelen senki kegyelem-kenyerére szorulni, melesz akadályozza az ellenkező esetben apáról fura — fiúról apára annyiszor a világba bosszajtott átok, mely azouban rendszeren nem csupán egyikre, hanem — mindkettő fejére hull vissza.
K. K.

Goszpon notárusa i Miska gazda zguesávanya.

(Konecz.)

M. Ali to je zse tak navada, ka oesa esce vu zsvojem zsvilenji zsvojó vésztorvo deeci prejk dá. Previdim dá szloga vnevo negole zhájajo, ali esi to esesim, ka med vnogimi nevolami ta najmésna naj pride, ka szám te esinésim, kak szí naj to pomógam? — tou mi naj poverejo g. notárus!

N. Naváda je isztina, — ali to je túdi je isztina, da je lagova navada, stero ravno za toga volo neszmimo naszedúvati — nego doszta bole sze hábiti. — No je to vszepovszák tak, szamo náimre eti pri nász v-Tótsági. Naues dalece ne hodimo! Poznáim ednoga pávcrszkoga esloveka v-szerdahelyszkoj notárusoji, ednoj vogerszkoj vesznice. Sztrári mozák je dobro preg 60 lejt sztrároszti, i má dva odrácseniva, oszvenyeviva szina pri szebi vu hizi. Pito szem g enkrát: „No sztrári, pa esce ne dite preg vésztorvo szpon? ne te meli telko szkerbi!“ .Ali proszim ji milosztiven goszpoud* odgovori pozinzo on meni: „ne bom szasz fcesasz szloga vu mojoj hizi, dokecs lehko szem tam goszpoud. Čsi szem jaz lehko vu mojoj mladostí delo, i toja szirmasto vkúpszprávló — zdaj me naj znjó moja deca za volo toga postúvati; i te szamo tak dugo lehko od nyih esákam, dokecs i oni od méne kaj májo esákati; v-nasvoj vézsi je nigárd ne náváda bila, ka bi roditelszko vésztorvo zrok piszto ziszti, ki na to jedini pravizo mi, — dokecs sze li gibati more, to je pa nisese drúgi, kak oesa hize.* I vszakdenésnya skusnya szvedoesi, je sztrári páver pravizo meo.

Čsi vu toj nevóli szí pomógati sejevo, to sze jáko lehko zgodí. Birvi vees deeci pré hizi, nisese nemre od mlade sznehi zseleti, da bi zsvojó herbíjo, stero je te dobila, gda je Misko za mozszá vzéla, v-negvúšno vésztorvo verglá, záto nyoj naj dno piszmo dájo od té pejnec, naj dopiszájjo, ka sze ta summa na nyívno imánye szpisze, i tak sze nemre zgbúbiti; esi vésztorvo na talingo pride, szo ona brájta brez vszaksze rejesi z-herbije dunszi nyój vóplicsati; potém oni osztánéjo na tiszdom meszti, stero sze nyih doszájta, oni osztánéjo vért, nedo priszljieni na nikoga milosico i krúh, konecz sze zmeze onomi preklensztorvi, stero sze ovak tak vnogokrat od oesé na szina, od sziná na oeso vu szvejt verzse i glászi, stero preklensztorvo naszedénje rédno ne szamo na nego na obávád ednoga, glávó uzáj kápla.
K. K.

Gazdasági figyelmeztető az évnek minden hónapjára

vagyis: mi mindenképp a gazdasági év éke feljára alatt gondolni, ha azt hajná, hogy minden dolga rendben legyen.

Májusban.

A szénakaszálós és kőszénkészítés szükséges eszközeit, villát, felszerelést be kell szerelni, vagy kiigazítani és a szénabordáshoz a szekerek fölszerelését rendbe kell hozni.

A magtért, a pinczékét, a szénapajákat a padlásokat tisztogatassuk s szellőztessük ki.

A mezőn az utakat s hidakat igazítsassuk, nehogy majd hordáskor legyünk e munkával feltartóztatva.

Ha még nem történt, hozzá kell fogni az épületek javításához s az új építkezésekhez is.

A kutak kitisztogatásáról meg ne felejtkezzünk.

A hordáshoz szükséges ponyvakat, radulló-köteleket, nyomrudakait és vendégdolakat rendbe kell szedni, hogy a mi hiányzik, idejében be lehessen szerelni.

A szarvasmarha-legeltetés rendszeren e hónapban veszi kezdetét.

S a zold takarmány szintén e hónapban kerül nagyobb mennyiségben rendszeres etetésre, mit is legalább 14 napig hosszúra vágott székkel kell etetni s nyagvetni kell tenni azon esetben is, ha a zold takarmány nedves az esőtől. A zold takarmányt mindig frissen kaszál állapotban kell a marha elé adni s legfeljebb egy napra való szabat a takarmány-kamrába behordani s ott vékonyan elteríteni, nehogy megpárolja, a mi ha mégis megtörtént, szét kell meg jobban beritgetni s friss vízzel meglocsolni, hogy fűdéségtől visszanyerje.

A zold takarmányt apránként kell az állatok elé rakni, s a mi mégis ezeknek a jászolban marad, nem kell a trágya közé dobni, hanem valahol fedett helyen meg kell szarogatni. A szorgalmas és takarékos gazda így is gyűjtethet egy nyarom egy pár ezerkét szénát, mert szárítva megézi a marha a zold takarmány-ízeket is jóléten.

Zold takarmány-etetéskor bővebben kell almozni.

A legelő marháival a melegebb napok beálltával gyakran utánna kell nézni, hogy itatásuk rendszeren történjék.

A tengerit és burgonyát, mihelyt a földből kibujt, meg kell fogosolni. Ez egy kapálással ér fel.

A burgundi-répat meg, mihelyt levél-tet hajtotta meg kell gyomlálni s kiritkítani. A hiányos helyeket a főszelepek réppakkal ki lehet pótolni, de a melyek, ha hamarjában esü nem jön, csak úgy erdeknek meg ha meg lesznek öntözve. A loher- s lucernakaszálás kezdetét veszi. Nem kell azt későre halasztani, hogy kaszálás után még a melegebb napok beállta előtt újra felvehesse magát s akkor biztosítva lesz annak második vágása is.

A lent gyomláltassuk ki.

Az ugarsalt e hónapban oktetlenül kell végezni.

Az ún.-névésű réteken e hónap utolsó hetében meg lehet kezdeni a kaszálást, ugyisintén az is kezdje meg, a kinek sok rétyje vagy sáros rétyje van; mert toha a kaszálást akkor kell is megkezdeni, mikor a fű virágzásba indult, mégis jobb, kevésbé inkább előbb, semmint későn kaszálni, mert ekkor szena helyett csak szalmát kapunk a rétekről is.

Oly réteket, melyek vízáradosoknak vannak kitéve, igekezzni kell mielőbb lekaszálni, mert az áradások többnyire a júniusi napfordulás körül állnak be, ami könnyen tönkre teheti, igekezzni kell tehát azt az áradástól megmenteni.

MÁRTYÁNCZI.

A méhek tavaszi kezeléséről.

Sprenger plebános, a kiténo német méhészt, a saját eljárásait ismertetve, a következőket írja:

Hogy mikor kell a tavaszi munkához a méhészetben hozzáfogni, az az időjárásról és a kiténo felől függ. Semmi esetre se nyuljunk addig a méhészekhez és nevezetesen az erősökéig addig, míg ki nem tisztulnak, mihelyt azonban a végett kirepültek és az idő enyhének igezék, meg lehet lassan kezdeni a tavaszi munkát.

Éa minden történet egészen szeszleket, minden lépet külön megvizsgáljuk, hogy meggyőződjünk a nép erősségéről és a méhésztől nagyságáról. Aztán körüljárjuk, de lehetőleg pontosan megbeszéljük, hogy hány lépet képes a nép teljesen ellelapi.

Elsőnek egy erős mézet állítok be, aztán zengőbűbeket és végül ismét egy erős mézet. Minth a főszeleket feltelem és az aljakat is behelyeztem, úgy az elkövetkező nap az utóbbia újszaporított aljakozom, mi tudvalegöl igen rossz hővezető, tehát melegtart a kopóban. Végre meg a téli vántokot is követezzem.

Ha az idő enyhé marad, megkezdem a méhek etetését. Egy fél mézél tet léphe hig ezüster vizet ötok, a téli vántok eltolom, az átjárót kinyitom, a lépet az aljak mögé állítom és a hárs vántok úgy odanyomom, hogy a felsővel együtt a tért teljesen kitölök fel és nem a tántok ki a répközébe.

Az etetést ezután folytatom, de nem ezüster vízzel, hanem közönséges tiszta vízzel, a legelső mézeseket egy kissé felávitom, hogy a méhek a mézél egyúttal annak inkább fogassanak a vízer.

Az év további kiténojárásról a méhek a szükségesetök szerint mutat gondoskodnak. Ha azonban hűdég állna is be, az sem árt, mert a méhek egyszerűen visszaindulnak és a hűvösök emelkedésével ismét igez megkezdik.

Nem kell félni, hogy a lépek megkezdésükkel: söt ellenkezőleg az ily lépek legalkalmasabbak a költés-terbe. Harom év óta nem használok más etető edényt, mint e lepeket és ezek minden egyebet teljesen helyettesítenek.

SPRENGER.

Helyi és vidéki hírek.

— **Határozat.** Nagy János, a szombathelyi egyházmegye olaszókanonoka s a magyar tud. akademiának tagja f. hó 21-én délutáni 2 órakor 76 éves korában Szombathelyen elhalt.

— **A vas megyei gazdasági egyesület** által 1885. április 7-én megartott tenyészbika árverésén a következő községek vásároltak: Vönöczk Márton 1 drbot 186 forint, Sárvár község egy drbot 293 forint, Kom.-szent-Miklós község egy drbot 220 forint, Bóth község egy drbot 165 forint, Csánig község 253 forint, Sz.-Iván-Z.-Egerszeg egy drbot 250 forint, Vép község egy drbot 201 forint, Péczél község egy drbot 193 forint, Község város 331 forint, Ns.-Magasi község 161 forint, Monyorókerék község 235 forint, Körtend város 261 forint, Vép község ismét egy darabot 243 forint, Kom. Sámjén község 300 forint, Alsó Szalosta 242 forint, Acsád község 180 forint, Nagy-Ólób 301 forint, Rába-Kovácsi község 216 forint. Összesen tehát 18 drbot 4251 forint értékben. Ur István! mikor ismétünk abban a szerencsés helyzetben, hogy azt újságolhatjuk, miszerint a Főtársban is akadt egy község, amely belata, hogy marhatenyésztés csak tiszta vért tenyészbikák alkalmazása mellett jövedelmezhet, — és tenyészbika vásárlására határozta el magát! Hogy nevelkedésen azon a vidéken jó marhat, a melyen egy bikára 160 — 200 tehen jut, pedig sajnos — ily községek is vannak mi nálunk.

— **Tíz.** Tossancson múlt hétfőn reggel 3 $\frac{1}{2}$ órakor tűz van, tűz van! kiáltások ébresztették fel a lakosságot s a kiáltások valószínű bizonnyalnak. Lük Ádám és Cipóth Matyas gazdasági ügylethez églek le az őzszezs gazdasági eszközökkel, tyúkokkal és néhány sertéssel együtt. A tűz a déli szél fúvása mellett átsapott egy harmadik házra is, de ezt, valamint a fentvezetett gazdák lakházait néhány óra felekendezés után sikerült megmenteni. — A kár körülbelül 900—1090 forint rug. — Csernelóczki is április 17-én egy ház égett le.

Vértov opominany na vszaki meszezc ednoga leta

ali: na kój esze more vért ov teszaji ednoga leta miszliti, esi to scse, ka bode pri negocem vérszti esze vrzdi.

Va Május.

Koszjidei potrebnio stér, kakti: raszaje, grable szi moreno zdaj zse szpravit ali vred zeti telikaje kola in ezój valón.

Pods za szlje, febnice, párne ino rambe za szino moreno zdaj zse oznajnit ino dobro vizótfati.

Na polaj ino na potaj mászté tak i polyske potaj zdaj moreno vdober szális poszavitaj naj pri letnesiji vozsnaj ubomo gorzadrzajati.

Zális moreno rambe vóppórvajati ali zacuotni vego gorzszálvati. Zális je vremen sztdzene ino vretine zblota ocsiztiti.

K-notrivozsnaj potrebnio ponyáve, voza, szerti, dugé leszvice, lútesj zdaj moreno vrd poszavitati ino esi nega zse za nyé szkerbeti.

Rozsene máre pánsik zse telikaje zdaj zacsinaja, dobro je zaperva zeléno, szirovo polagánye szirovo kermo polagati, ravno tak moreno delati, esi je szirovo polagánye od deza jako moko.

Szirovo polagánye vszjárj va friskom szális moreno pred máro položiti ino poprej esi na eden ezéjli din zeléno polagánye n-koszjimo ino va káuri drszjimo ino na ténezí raztépimo, naj zse nevezés ino esi bi zse itak tak zgodilo, te moreno etakse polagánye dobro raztépsti ino zfriskov vodov dobro poskropiti, naj polagánye majj cersztvo grata.

Zeléno ali szirovo polagánye namali moreno pred szjino dejvati ino zgdí stero poleg szega toga ostanjytjivo, neszmimo na znjó noszti, nego nyé poszítiti ino vpmáro szpravitj. Dobor ino sparaven vért szi z-taktisim násesim tñdi lelko nistérni pelj szhoga polagánye szpravitj, stero vñni zsvivaja za szláe-ecz tápotrjippe.

Doklen szirovo polagánye, je potrebnio obilno pod máro nasztjiljati. Za pásen máro zse potrebnio szkerbeti, ali na pánsiki zseje ne terpj.

Kakoricoz ino krunpise, kak zse vó zéme pokázsejo taki moreno povlácsiti. To teliko valá kak edno okápánye.

Burgundijo pa, kak zse vlijáste pláztj, nameszti moren opletá ino okópána bti telikaje i zrosena. Gl-je nej zjista tam zse more drájta notriv-ktnoti, nego esi szlino vremen pritzne, te je potrebnio to ginvávo szajenyé pol-jvati, orvasi vózgorj.

Koszjidev detelez ino luczene zse zacsinaja. Nej je dobro z-etem dugó eskatj, naj zse sztráseze zdaj esze vo nej tak vrosci dévaj tet hitre ino leszej ponoldaj ino naj nam ta drájta koselina tém gvúmesje vgdij.

Lén zse more ete mejszecz opletá.

Sto prejlega má more nyé ete mejszecz vszega véjes gorpórasziti.

Na dobri trávnikaj zse okol szlejdajj duávov zse lelko kosjidev zaesne tak i pri oni vértaj, stéri vees kosline májo, poszobno pa besreene trávnike; ár mor-biti trávnike te moreno kosziti, gda zse vszaka trávjina na nyé ezvete, itak je bolse malo ranjse kak keszo kosziti, záto ka esi prezrojlo trávo koszjimo te meszto szróvovaga szená szamo utészno szlamo trávnikov dobijmo.

Tákse trávnike, stéri szo porodni vójdjani, moreno kak naj hitrej poskóztiti ino szpravitj, záto ka povoden naj rájse po vrosci dévajj Júniasa na tákse trávnike prijde, moreno zse tak paseszti naj pred povodnov na etak-soj koselini szenom na stale vudemo.

MÁRTYÁNCZI.

Szprotlesnoy delo pri rojei.

Sprenger plebános, te imeniten nemski rojár — veselár —, szpónavsi szvojo delo naszólódávajones píse:

Ol vrejema i zárasna — klíme — vízsi, gda nam je potrebnio rojárstvo — veselárstvo — delo naprjavzti. Valkesen táli toczse k-veselám ne szjajimo i náimre ne polgajmo nyé dokzes szo zse nej ocsiztíve; gda pa vódtéjto i mászo vremen zse káze, te nam je mogozno vedj szprotlesnoy delo zacuotni.

Jasz vszako drszno — kos, kózar — razkaldá, vszaki garp poszédnem kak moesen i véki je. Potom redovno czinim, ka kelko garpov je on roj mogozen preszéditi — preládati. Naprej v-ósci ednoga morenoga garpa dštem, zátem gnyav — szabójta i naszledjti, za zdnyoga táli mostozta gláre bi pokrívaca gori dno i okno notri poszavto, záto z-velkím napórom potórim, da kak je záno, papír topilnoso drzi. Naszledjti i zimszki vankije zse notri dštem.

Csi zse vremen za mászo káze, zacsem veseló — roje — polgajti. V-ósci garp, stéri je na pou z-méim napunjeni, z-czurárom volóv napunim, zimszki vanki vkráj vzetem, houbáno potórim, garpa med okón poszavim i toz szkrádlavoga vankisa tak tá polozim, kak zgorony vkráj, pr szóra czinim zapré. — To táksj deli zse kosar neure razkaldá. Veselá pa mótrom ocsiztjé nyem.

Póletati nádale terbj ali nej z-czurárom volóv, nego redovno z-ciszov volóv, te nájszólyvese garpa na malo goridópás, naj zse vsz lezsj trosi.

Nádale za szvojo potrebolesno zse szani veseló szkrájto. Csi glih bi mrzlo nasztanolo, ono ne skóndi, ár zse ono nazaj potórnjé.

Naj zse je vrejelo preszázati, esi gypari z píznívjto; rávno táksi gypari szo naj-bolse v-om presztor, gda z-izse Trj lejta dugó ino potrebnjem drúgo poszavto pri polgajány, kak tákse gypari te ese vsz drúgo z-mesztjto.

Domácsi i v-únszki glászi.

— **Szmr.** Nagy János szombathelyszke púsepikje kanonik, vegerzke akademié kotriga, je aprila 21-toga vo 76 leti szvojeja szvjovaja v-Szombathelyi mron.

— **Va vármegye óva vérszvia drúszdaba** je 1885 leti áprilisa 7-ga lieztaczéjo drszali, pri steroj príkisi szo za pouvanye sztrau biké vó odavati vszozemám: Vönöczk vszozica 1 falat 186 frt, Sárvár 1 falat 293 frt, Kom.-szent-Miklós vész 1 falat 220 frt, Bóth vész 1 falat 160 frt. — Csánig vész 283 frt, Sz.-Iván-Egerszeg falat 250 frt, Vép 1 falat 201 frt, Péczél 1 falat 193 frt, Köz-gy város 1 falat 331 frt, Ns.-Magasi vész 161 frt, Monyorókerék 235 frt, Körtend város 261 frt, Vép vész drúgoja bika 268 frt, Kom.-Támjén vész 300 frt, Alsó-Szalosta 242 frt, Acsád 180 frt, Nagy-Ólób 301 frt, Rába-Kovácsi 216 frt eden falat, vszvépük 18 falatvó 4251 frt vrdnézse. — Bung drzaj, gda mo mi va táksj z-csuréno szvjári, ka mo tádi v-movine davati ton, kaj zse v-Fótásjti tádi nájsja vész, stera dobro previdja ton, ka dráge máthe k-pourányi to zná pridti — esi esizte krví bíká nájsza i szji je dekonalesa tádi ednoga bíká notri kúpti. Kúksa bi mogli dobro mátha pouvati, esi ednoga bíká 160—200 kráv doszkócsiti dojde — zsalozsnto je. doszta táksi vsziczek jezste príznív.

— **Ogn.** V-Tossanczev je premoniesi pondeljek vgdjono od 3 $\frac{1}{2}$ vóraj ógen jezste, ogn- kries zbládo gori lúszvto, i te kries je zaisztino vszozvama. Lük Ádám i Cipóth Matyas szale i skogjen je zgoro doli vszozvov sz-travta skerjov, szkóksám i z-níkelko szvjinyami vrd. Ogen je vóter va eden teréj bram tádi prejé vszozao, ali etoga i tak tádi ti im-nyári vértov preidjaja hrane je mogose bilo obrániti z-príe-kúvezov. Vkr tak do 900—1000 hranskis dlo.

— **Icónovav i ferszpontov** vkúppiszavnye va szobosokom járási: Májusa 5-toga pride te vóposzlani csesztnik v-Szoboto; májsa 6-toga bode v-Mártjánce i okrogljni; májsa 7. i 8-ga v-Szoboti i okrogljni; májsa 9-toga pri Sz-Gyúrgyi i okrogljni.

— **A lovak és fogatok** összejárásiak előzetési sorrendje a muraszombati járásban a következő: Május 5-én a katonai kiküldött utazása Muraszombatra, május 6-án Mátyás és környéke, május 7-én és 8-án Muraszombati és környéke, május 9-én Szt-György és környéke.

— **A közéleti gymnasium** helyettes igazgatójává és helyettes főfelügyelővé dr. Stern Pál elhalálozása folytán Fröh Alfons neveztetett ki, ki egyike a gymnasium I. évfolyam tanárainak.

— **A vasmegegyi gazdasági egyesület** igazgatójává ígérték telt, hogy a Muraszombaton folyó évből tartandó szarvasmarha kiállításra kiosztandó jutalmazások a 45 db. aranyat és 17 db. ezüst forintot a muraszombati gazdasági főfelügyelő rendelkezésére bocsátják. Reméljük, hogy gazdánk iparkodik foglalkozni a nagyeltű adományt kiérdemelni.

— **A torlóságú áldozata.** Nagy-kamizsan mérgezés folytán halálra esett történet, Fleischhacker Gyula házban elszaporodtak a patkányok, úgy, hogy a lakók ki akartak burkolni. A házbirtokos ennek folytán arzenikum keveréket tett a fák-marába. Egy Köhn Malvin nevű 9 éves leányka megtalálta a pépet, és megkóstolta. Meg is halt tőle. A gondatlan házbirtokos ellen megindították a vizsgálót.

— **Nagy szerencsétlenség a Dunán.** Nagy szerencsétlenség történt tegnap fényes nappal, délután 2 órakor a Dunán. A Mohácsról Budapest felé jövő „Neptun” nagy személyszállító hajóval, a dunaszeleki állomásnál a sík Dunán egy felüsi asszonyokkal és férfakkal telt lakó öszszesültek s nyomban fel-fordult, úgy, hogy a benne állók mind a vízbe estek. S ámbár rögtön segítségükre siettek, a ladikkól kifordult mintegy 10 asszony és négy férfi közül csak 8-at sikerült kimenteni.

— **A szárazság.** Az ország több vidékéről szomorú hírek érkeztek az időjárásról. Nagy szárazságról panaszokudnak, úgy, hogy némely helyen az ősi-veléseké kiszáradtak s a határ kavcs reményt nyújt a gazdaközönség amenny is sok bajtára. A fűvirág és környékén is száraz meleg napok uralkodnak már hete óta; kánikulai forróságuk sültöt a nap, úgy hogy a fák alig kibírták zöldje elhalványult. Sőt tapasztalt gazdák a május-i fagyoktól is tartanak. Inten fordítsa el az elemi csapást rohónk!

— **A mint fejek, és a mint fejni kellene.** A fejszán a következő szabályokat kellene állandóan és hívtel nélkül követni: 1. A legelőre és a legelőről hazra sohasem szabad gyorsan hajítani a tehenet. 2. Minden uzvarozó hájának a fejsz. Jó példánál vezessz 6 órákat és d. u. 6 órakor fejni. De mindig tartanak meg az órák. 3. A fejsz idején eljárt engedély bányák a tehenek. 4. A fejsz lehelője gyorsan és tisztán kell végezni. 5. Fejsz közben ne be-leszédessünk és ne is járjon az eszték más felé. 6. Szomszédok ne meg a tehenet és sziljunk hozzá bártárságon, mikor odalépnek hozzá és mikor elvágják. 7. Nemül bártárságban bányák a tehenek, annál jobban adja ki tejt. 8. Szabályoktól nem vonja meg az elmét, de a praक्सiban rendszeren így járunk el. 1. Egy síhedő ostorral vagy nagy doronggal zavarja a teheneket. 2. Reggel nagyon korán fejnek, este meg nagyon későn, úgy hogy a reggeli és esteli fejsz között 15 óra, az esteli és reggeli között pedig 9 óra van. 3. A cseléd bízottlalt rávág egyet a tehenek és rá kiáll. 4. A fejsz lassan és gondatlanul megy. 5. A fejsz közben vigan folyik a pletyka vagy a dalolás. 6. A szegény tehenek a fejsz tartama alatt folyton felemlen van és ha vége a fejsznek, esztel meg egy oldalra rázást kap később. 7. Ha ezen utóbbi pontokat az elbábikkal összevejük, úgy láthatjuk, hogy mit tesz az állatnak is a jó hániomd.

— **A gyümölcsfákunk gyökéről való szaporítás.** A bokrokot, virágokat tudva-vólal pompásan lehet dugványok által szaporítani. Ellenben a gyümölcsfákunk — mint a tapasztalat bizonyítja — ez a legjobb esetben is nehezen megy. A dugványok által való szaporítás helyett a gyümölcsfákunk sokkal jobb a gyökéréről való szaporítást alkalmazni. Ez szintén eljárt egyszerű manipuláció. Vágjuk ki egy fiatal fának törzset, úgy, hogy csak gyökere maradjon meg. Ezt földjük be azán földdel, miből 8–10 hajfás fog keltezni. Vágjuk a gyökéret hosszabban anyai részre, a hány hajfás van rajta, úgy, hogy minden hajfásan maradjon gyöker. A hajfások ezután feltessék el külön és mindegyikből nyerünk egy fat. Hí módon egy fából 8–10-et lehet előállítani. A fak ezen szaporítási módja önkénytelenül elnevezésbe hozza azon alsó rendű állatokat, melyek úgy szaporodnak, hogy az örökből állatok teste több része szétválván, mindegyik részből új állat keletkezik.

— **A fűvárosban** ismét egy igazalmas eset történt. A szerecsenyetezi Garai-szállóban ápril 20-án két fiatal leány Banyai Julesa és Bendre Róza foszforral megmérgezték magukat. Szerelbui bánat vitte őket a végzetes lépésre.

— **Gyakorjunk az új házakról.** Megpenészedett eszládlór írának Bésből. Egy vasuti hivatalnoknak ugyanis egész családja sebeket kapott a testén. Rögtön orvost hívtattak s ez konstátálta, hogy a kitévesek tulajdonképpen — penészgombák. A család ugyanis egészen új házában lakott, amelynek a falai még nagyon nedvesek voltak. A fal mellett álló szekrényekbe elraktott fehérneműt magába szívta a fal nedvességét, amittől alig észrevehető fehér penészcéteg képződött rajta. A penész azután a fehérneműről átszállott az az viselőnek testére. Figyelmebe ajánljuk ezt esetet az új házak lakóinak.

— **A szegedi színház légeett.** A romjaiból csak alig kiépült Szeged egyik léhszékége a mintegy 450 ezer forintba került gyönyörű színház f. hó 23-án délután a szinporindások támad tűz következtében teljesen légeett. 400 ezer forint erejéig volt biztosítva.

— **Meljük szia égé széges.** Érdekes kérdés, de Gratiolel kísérletei folytán alaposan fel-lehetjük. A tudós kimutatta ugyanis, hogy a nővények inkább város színek behatása alatt fejlődnek, míg az állatvilágra a kék ibolya és kál-nárcisz a zöld színek hatnak elhatón. Innen van tehát, hogy a nővérek, erdők, ligetek miért oly kedvesek, s hogy a dus növényzetű zöld-vidékek lakói miért érzékesek.

— **Szombathelyről írták:** Vasármege köztársasági bizottsága f. évi április hó 27-én és 28-án közzétette napján tartotta rendes társasági közgyűlését, melyen a muraszombati járási bizottsági tagok közül Bathányi Zsigmond gróf és Kovács Károly urak voltak részt. A közgyűlésnek járásunkra néve legrövidebb tárgya volt, hogy a megye állásaja bejelenté, miszerint a muraszombati járás szolgabírája Ernusz Géza ellen a hivatalában tapasztalt első szabálytalanságok miatt a fejezeli eljárás elrendelése s azgyantó állásától fel-függesztése. — Előterjesztett és tudomásul vétetett a muraszombati körházaalap számadása, mely szerint az alap áll-jelenleg létszámában 17361 frt 21 kr. kövétel, és államkasszában megvan 3439 frt, összesen 20791 frt 21 kr. azaz buzzezer névszáz kilencvenegy forint és 21 kr. — Targyaltatt továbbá Kovács Károly és társa részéről a muraszombati városbíró megválasztása ellen meg a múlt évben beadott felfolyomódás, melyben ezek Bacz Jánosok első alkalommal megválasztása körül a muraszombati szolgabíró által előkeltett szabálytalanságok elváltat kérték, — a megye köztársasági bizottsága a felfolyomódásban felhozottakat figyelembe véve a választást megsemmisítette, ugyan gyakorlati haszna nincsen, mert a muraszombati szolgabíróvá a földnyomást csak 4 hó után, illetőleg akkor terjesztette a városmege, midőn Bacz János az általános közéleti tisztújítások alkalmával új megválasztatot). r. l.

— **A muraszombati adókövető-bizottság,** mintán hét-főn országos vásár tartatik, csak kedden, vagyis május 5-én kezd meg ülését.

— **Szent-Gothárdon** Zoltán Gyula színhátszultala működik s mint írják: jóies örökkel rendelkezik.

— **Meghívás.** F. évi május 7-én Istvánfalván tartatik Schlezkák Mátyás ugyantottani kántortanítók 40 éves „Jubiläum”, — mely ünnepekre minden tanítványát s ezen ünnepekre részt venni szándékozó ez uton tisztelettel meghívatik. Pum Károly, az ünnepezt rendező bizottság elnöke.

— **Pri közsegezkom** gymnáziiji je za namesztnoga direktora, da je Dr. Stera Pal mrou, Fröh Alfons ineniuvani ki je pri tom gymnáziiji eden z-tilk najstariji profesor.

— **Énekvélszava vasvármeggyőva** vörstara drúsdaba, je obec-salo, ka va eton leti v-Muraszomb. t drászomn márlhe-postatvályni — 45 falatvó zlati i 17 falatvó forintosvó adónesi na lunanye vüpmo sze, ka eto darovito-zt vörtoje z-flozanyomvó szülétsziti sze popas-ejje.

— **Áldov lakote.** V-Kaniszi pri Fleischhacker Gyula sze s-e podgani tak povonozsala, ka je zse nisesse nejt steo pri hrani osztasi. Hszni vért je zato esemir dno nalesiti, steroja je tñdi edno 9 lejt szára deklieska Köhn Malvin kostala i od ny-ga je meclra. Zse prejdajno to delo bivrosji.

— **Velika neszreesa** sze je zgodila na „Duna” vodi ovi den od 2 vöri odvcsesera od Mohacsra pruzi Budapesti plavajnoszi hajovv „Neptun” je pri dunaszeleödi jeduo ladjo z-mozusti i zszensk naklajo prevrgo meg 10 zszensk i 4 mozovsvó sze komaj 8-od vtoplenja obranili.

— **Velika szühösisa** je va orszáögi vees mejsztaj — kak nam pi-sejje — szo namesztaj sze szilje podomarl. Ze vees tyudavoj je tñdi szühösisa okonli Budapesta tak vronesi duvei kak meclm mesami. To mlado liszje na drevi je vsze povojnojo, Drügi sze za zbeline troustajvo va majusi. Boug obrati i odvni odnasz eto vdravez.

— **Kak dojijo i kak bi treblo dojiti.** Pri dojivji bi naszedavajnosze vorane trüblo naszatanaj pruzi ocmil drzstaji. I. Na pisniji z-pisniska sze niglar neszedajvo krave naglo gnat. 2. Vszglazr sze more vedomozsazom hiji opravit dojivje. Dobro je denesno peldjo vjodno od 0-toj i veser od 6-toj vöri dojiti. Ali tö vöri vszglazr moreno zdaziti. 3. Va hiji dojivji sze jakó lepon moreno daj z-kravami. 4. Dojivje kaj je mozoesse hitro i esizto mozomo opravit. 5. M-d dojivjajv szit neguzsimo i pamet nam nejdí hatli. 6. Fogladmo kravo i gusmo k-nyej prijavovv gda k-nyej szatupinjo i od nyé idemo. Kejm belj dojivtom esi z-nyovv denemo, tega naj pisziti mecljo. Od tej vorovan bi nej szmelit mecljo. 7. Csi te szelajnye plünye z-omi pivmi vüktj prilikamo, prevititi moreno, po-esse kravo. 8. Vozgovo trakno rano, veser pa keszno dojivo, tak kaj mecl dránsy-vó i veser-ánsyvo dojivtom 15, med veser-ánsyvo i dránsyvo pa szamo 9-vo veszte. 3. Szühösisa-bánycza za poklon ednoökt vdrü kravo i deré sze nadyovv. 4. Dojivje posaszom i nesz-kravo ide. 5. Med dojivtom veszelo tesesé zszucsaványe i hvaleajnyane. 6. Szirona krava je med dojivtom vszglazr veszelo m sztráhl, i po dokoesanyu dojivji za hvalo esese eden bszaj dobi. Csi te szelajnye plünye z-omi pivmi vüktj prilikamo, prevititi moreno, kaj siero je bouge i ka zad ne tom esi z- zszivino leponu denemo.

— **Szadoveno drevje** z-korna povunaje. Teraje i rozszicek kak zsnimo — lejko tak povunajmo, ka vjezicve va zemlo z-opiesimo alti pri szadovenoem drevji — je eto esese z-poznaszom nej zszodvesicilo, eto pri naj bogsvó vöri zsmetno ide. Od opiesivajnye vejk szadovnojve drevje je esese bouge, z-korna plodits i prevces lejko dela. Mladiko dolj vrezsno pri zemli ono z-rojovv z-mlouvo, obsziplemo. Va zemli budoesni korén 8–10 gonitvó (vjejkze-mladik) dobj, va drügom leti on korén vö odkopamo i ga na teliko krat rözno k z-razszemo keliko mladek má, eto tak szlobodno raz-szadamo i tak po ednoj mladiki 8–10 falatvó drevji dobimo. Etakse delo nászle rno k-szpounijvi po-la na ono zszivo sztvár, stera gda obsztara sze rászsziple — i vszaki eden mali to z-one sztvári gñhna mlado sztvár szvize.

— **Vu glávnom városi** pa edna sztrahovitna zgodba. Vu szerecseny vilceji va Garugoszszilicsi sze aprila 20-ve mláde deklina Banyai Julesa i Bendre Róza esemir vézle. Na to sors je nyvide zszuliboszet vegrü.

— **Városi sze od novvi hizs.** Z-Besca nam pisjejo od pisznivi lödi. Ednoga esesztunka pri szelozszeni familija je po teji rane zadobila.

— **Doktorje** sze eto pregledjivó i szpoznali szo kaj szo te rame pisznive gobe na teji, stero szo po tam donbilij lödje, kaj szo va novvi hizs prebivali i piezjen je va novvo zapráni gvant notri szjeja i po nasny sze je piszniviszat na teje vö obüdlia. — Eto vszakovi za pazlivoszt denemo onim, ki va novvi hizsaj prebivajo.

— **V-Szegedi je teáter zgoro.** Komaj gorozoidani Szeged je zgbio edno najpleso zidino najrme theater, steri je 450 jzezo rajnski kostvo, je aprila 23, zgoro. Asszekurirame je bio do 400 jzezo forintov.

— **Stera fárbá je zdrava?** Zauimljivo je to pitanye, ali zavolo posküsnje Gratiolel, jo lejko gori denema. Te velki zszúanee je najürve vö-pokázao, ka raztline bole va redcesoj farbi rasztjivo, sztvári pa bole szvif plava, violna i najürve pa zelina farba. Otöz je, ka szo nim polé, lövi i gaji tak löbléni, i ka lödjé, ki va oblinaj raztlnszkih zelinih krajinaj zszivo, szo tak zdravi.

— **Pamet idejnye opiez.** Va jzsnögi Afriki pavianí szeregom idejjo szilja-polé oglevat i püsztit. Pred prisvjetovv nyihov voditel padivo pregledno one szilja-polé, na stere zszelajo vdariti; i csi previdi, ka szo v-pun-öj szignozsosziti, szamo te napadajno zemlo dalseszyev teja. Jzszne afrike k-meti na szvojji nyivov male sztrazsnezice zidivo, va stere sztriti z-ztreblvov odtrajjo te pogibeline goszte. Pavianí esi opazjajo, ka je eslovik notri v-trázsnezice so, tesasz zszoztaje na sztránsnih mesztaj, dookes on eslovik ne odide. Ali kmeti szo vözaspilati te opieze. Pavianí najürve szamo ednoga ali dva eslovike morejo v-pim-ti zdaztsati. Tak esi 3-je lödjé idejjo va sztráznezice, i 2 od ideta va szignozsosziti sze miszli bitü pavian-sereg, i napadnje szilja polé, gd- lezti sztránszj priprávleno esaka nyé.

— **Videki tanitók figyelmébe.** A fővárosi tanítótestületek ke-belebből alakult fogadó és kalauzó bizottság a felrاندó kartársaknak tudomasára hozza, hogy a kiállítás alkalmából 35–50%-kól mérsékelt vasuti és gőzhajózási kedvezmény jogok fognak kiadatni 14 napi érvényességgel; a jegyekkel egy kiállítási sorsjegyet és 1 kiállítási belépti-jegyre szóló szelvény is váltandó (ára 1 frt 50 kr.). Gyermeknek külön kedvezményben nem részesülnek. A részletek a vasuti pályaházakban kifüggesztett hirdeteményekből tudhatók meg.

— **Értesítés.** Nagyméltóságú földművelés- ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium meggyénben számos tenyészbikát vásárolt s ezek közül a következőkkel hajlandó itteni közsegeknek a kitett árért, mely a vételárul 20%-kól alhosonyabba van megállapítva, és azon kedvezmény-ny átadni, hogy a vételár három egyenlő felévi részletben telát 1885 június 1-én, 1886 január és július 1-én utólagosan kamat nélkül törlesztel; 1. Dömötörben Egervary Miklós urnál 3 drb. vöröstarka, Huszár, Nyalka, és Páldkó nevű bikát mindegyikét 120 frtért. 2. Rempse-Hollósan Fodor Károly urnál egy vöröstarka bikát 112 frtért. 3. Bádán Fabian Antal urnál egy vöröstarka kuhlundi bikát 128 frtért. 4. Gyöngyös-Ápátiban Vinkó Mihálynál 1 db. vöröstarka bikát 112 frtért. 5. Nagy-Pösbén Danka Jánosnál 1 kuhlundi fajta bikát 128 frtért. 6. Ludason Szendi Józsefnél 1 vöröstarka berni fajta bikát 112 frtért. 7. Paszta-Csóabán Török Györgynél egy vöröstarka berni fajta bikát 144 frtért. 8. Doroszlón (Közseg-mellett) Bende Jánosnál 1 vöröstarka berni bikát 132 frtért. 9. Kadafalván König Jánosnál vásárolt 1 vöröstarka bikát 128 frtért. 10. Kéthelyen (Markts) Nemeth Ferencznel vásárolt egy vöröstarka bikát. 11. Sárvárott Pleszcsaks Imre urnál vásárolt 1 vöröstarka bikát 160 frtért, végül 12. Bögöten-Bozavay Imre urnál vásárolt 2 tiszta magyar fajta bikát és pedig Bodor nevű 160 frt, Nyalka nevű 120 frtért. Felkérem azon közsegeket, a melyek ezen bikák közül vásárolni ohajtanak, hogy e végböl nálam, miután a bikákiszemeltek jelentkezzenek. Szombathely 1885. évi ápril 23-én. Bertha György közg. előadó.

— **Értesítés.** Vasvármegye térképe elkészült, s a szállítást is megkezdették már azok részére, a kik előfizettek, vagy előjegyeztekék magukat. A csomagolási költség kiemelésé végett az egy helységben vagy vidéken lakóknak egy csomagban küldjük s egyes tagtársakat fogunk felkérni arra,

hogy a példányokat kiosszák. Szombathelyen, 1885. ápril 24-én. Németh Ferencz, a tanítéstitűlet elnöke. E tőkép minden hivatal —, iskola — s községházánál elkérhetően szükséges. Ára 5 frt. Kapható a „Vas megyei áll. tanítéstitűlet” elnökségénél Szombathelyen. Mint tudják, Múraszombatban Sleich I. állami tanító körlettel fel az elárúsításra, tehát ott megtekinthető s meg is rendelhető.

Múraszombat, 1885. ápril hó 24-én.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Egy bizonyos, tovább tőrthetlen állapotot van szó, a mely ezuttal Múraszombatot illeti. Ezt felvetni most annyival is inkább észszerűnek tartom, mert tudják, miként hatóságai intézkedés folytán folyamatosan vannak ama átközlési munkálatok, melyeknek czélja lenne Múraszombatot nagyobb vízekről megmenteni s az eddig több helyütt létezett bűzhódott moesárokat eltávolítani. Ha ez sikerülni fog — mit azonban alig hiszek, — mindenesetre előnyére válik városunknak; — de hiánya és káros következtése lehet eme munkálatoknak, mert tudomásom szerint másutt arra törekcsnek, hogy az idegen vizek a községekben keresztűl ne menjenek, mint az említett munkálatok szerint a Múraszombat több utcaiban tervezett árkok által nem csupán a vízke levezetése ezeloztatik, melyek Múraszombatban által avagy határan akár esőzések akár egyéb módon keletkeznek — s gyakran nyitattik a Veszecza-Csernelőz és távolabbi községek felől jövő s gyakran nagy mennyiségű vizeknek — melyek most Múraszombat utcaiban átfolyni, bizonyára a sok elpárolgás és visszamaradó iszap nem fog városunknak nagy öröme s egészségére szolgálni. Emé vizek más uton olykép lehetnek volna elvezethetők, hogy a várost kikerüljék, de különösen az ily vízjárásoknak elkerülése legkönnyebben meg is szűnethető volna az által, ha a Lendva patakunk Múraszombatban felül eső részén Csernelőz-Veszecza s. t. b. községek határaitban — a védtőltesek helyreállítatnak, a Lendva vízének kiöntése megakadályoztatik s a meder kitisztogatása által a vizek minél gyorsabban való folyása elősegítetik.

Es tulajdonkép a Lendva patak mellett elhuzódó védtőltesekről akarok szólni, a melyek egy sáta alkalmával lettek figyelmen tárgyává.

Emé védtőltesek tudvalegval az szolgálának, hogy a Lendva patak gyakori áradásai ellen védelmül szolgáljanak; nos tehát Múraszombat határaitban, ha a Lendva-hídtól lefelé a patakunk Múraszombat fele eső oldalán a rakiesáni határig egy sáta tesznék, ama elszorító, de való meggyőződesre jutnak miként a mit apának a maguk és utódiak vagyonai és személyes biztosítására nagy költséggel, munkával, fáradsággal és kitartással építettek, az napjainkban nem csak pusztulásba menni engedetik, hanem szándékosan lerombolattak.

A védtőltes sok helyen egészen, legtöbb helyütt legnagyobb részben a határos tulajdonosok által leromboltak, s csak alig 1—2 helyen nem lett e kaposi határos birtokos barbarizmusának kitéve. Tisztelt ezeknek!

Az így nyert földanyagnak azután kettős czélja volt: — 1-ör a birtokosok lapályosabb földjeiket avval feltöltötték, 2-ór az ekként t. i. a védtőltes helyén nyert területre a mellette elvonuló szekérutat áttolták s így az előbbi ut elfoglalása által saját birtokaikat nagyobbították, 3-ör a helyütt pedig a töltést avagy annak helyét felszántva, felkapálva vetemények s földvetemények czéljára felhasználják, miáltal a sokak nagyobb kárára, s a maguk esékely előnyére tiltott vagyont szerzenek.

Mily szigorral intézkedik pedig a gátrándórségről szülő törvény, csak volna ki ezt figyelme mellátása s hatalmának fogva annak intézkedését megtartani rendelé.

Az említett védelekedet tehát a Lendva patak védtőltesét részben már is megsemmisítette, de ha legrovidabb idő alatt helyre nem állittatik, a legelső nagyobb víz, csak olyan legyen is mint ezelőtt néhány évvel volt, — a még létezőt is elviszi, s akkor a kaposiság eredménye nem csak a bűnösök fejére, de az ártatlanokra is az előre ki sem számítható károsást és veszélyt megbozta legyen.

Sokan fogják mondani, mi köze eme dologhoz a nyilvánosságnak? Igaz, valóban sajnos, hogy így és nem másékként lehet remény orvoslást keresni. Vannak ugyan újabbban a képviselő testűlet tagjai között fiatal, erőteljes és mondhatom független elemek, de tapasztalásból tudom, miként azok szava elhangzik a pusztában — eredménytelenül, mertők ha magyar honfiak is — Múraszombatban idegeneknek s ily olyanoknak tekintettek, kiknek szava nem nyom a latban, míg a képviselő testűlet többi tagjai — kik eddig ellentmondást nem tőrtek — a felszólalási helyessége vagy helytelen volta, tárgyilagossága felett egészenen napirendre tőrnek.

E helyütt tehát egyedőre legyen egy enyi. A felsőbb hatóság s az illetők könnyen meggyőződhetnek az előadottak valóságáról és nagy hállára érdemes tettele eszelecszák, ha a dolgom mielőbb segítenek; az említésbe hozott új erők pedig a képviselő testűletben — és az új erőteljesnek kikéltett városbíró — szerzenek tudomást a fentiekről, egyezzenek a bajt orvosolni — s ha segítettek, legyen jutalmuk a tiszta öntudat, miként tették, a mi tehetségűkben állott.

Szerkesztői üzenetek.

— Prefectus Szomb. Várjuk a frisset. — St. S. urnak Torony Ery kis törelem s jónni fog. Köszönet. — M. urnak M. A kívánás nagyon helyes — esa ho y attól tartunk, miszerint sok inkább a gyónar s nem a csúrt iparkodik megőllelni. — Tanügybará. M. Az ügyet igére-űnköz képest elintézzük.

Nyilttér.®)

A magyar-franciaia biztosító-társaság

Budapesten

tízszalattal értesíti a n. é. közönséget, hogy a jégkár elleni biztosítás idénye már kezdődött, felkérven a tisztelt gazdákat, mező-veteményeik biztosítására.

Olesó jutalomdíjak, ugy a károk könnyű utalványoztatása — és pontos kifizetéséről gondoskodva van.

Mindenemű eresítéssel a legnagyobb készséggel szolgál, nemkülönben ajánlatokat elfogad biztosítási felügyelőnk **GEBERLE W. ur Múraszombatban** és minden járási ügynökségünk. Az igazgatóság.

(35. 3—3.)

*) E rovat alatt közöltekkert nem vállal felelősséget a Szerk.

Egy gyönyörű konzol tükörrel ingyen!!

Minden negyedőrn egy értékes tárgyat sorsolunk ki előfizetőink között teljesen ingyen. így az első negyedőrn egy faragványos konzol aztali tükörrel sorsolunk ki. A sorsolási tárgyak értéke sohasem kisebb 80 frtnál.

A ki ezen kedvezményben akar részesőlni, az fizessen *április 15-ig* az „Elet” ezimű fog yóratra, mely teljesen új *irodalmi irányt* fog képviselni s nagy feltűnést fog kelteni az írói körökben s a közönségél.

Az „Elet” kiállítása díszes lesz s minden hónapban egyszer jelenik meg s előfizetési ára negyedőre *csak 1 forint*.

Előfizetések az „Elet” kiadóhivatalába: Budapest VII. kerület, Dohány-utca 54. sz. I. em. 14. ajtó alá intézendők.

Az „Elet” szerkesztője egyik ismert írónk lesz „Unitarius” név alatt.

Az első szám április végén jelenik meg.

(25. 3—3)

Heti-naptár

1885. évi május hó 2-től május hó 9-ik napjáig.

Hét napjai	Katholikus és protestans napok	Időjárás	Hold fényal ozái
Vasárnap	3 B 4 1 f. telt.	az idő	Naphossza 1-én 14 óra 19 perc.
Hétfő	4 Flórián	széles, borult.	
Kedd	5 Vincez	erre szép és meleg napok.	
Szerda	6 Ol. f. János	Utolsó negyed 9 ó	
Csütörtök	7 Gizella	59 p. reggel	
Péntek	8 Mihály j.-l.	kellémes	
Szombat	9 N. Gergelyre		

Felöltes szerkesztő: **Takács R. István.**
Értekezestől napoktól d. e 10-11-ig.

Kiadó-laptulajdonos: **Grünbaum M.**

Hirdetések.

A legjobb borderítő szer.

Egy ismert magyar, balatonvidéki borkereskedő feltalalta azon *borderítő* szert, mely a *legtrőstőbb* és *legzavarássabb* borti is **3 nap alatt kristály fűgessé** teszi, a nélkül, hogy a borban **utózi** vagy butellázással a legesékélyben **esapadékok** hagyna az üvegben. Ezen szer **600 pincében** használt-ott s nagyobb rendűlőkben is **2 év óta a legnagyobb sikerrel** használják. **2-es palack ára 2 ft. 30 kr.** Minden üveg **használati utasítás**al küldetik. Megrendelhető: Budapeston a „Munkatárs” kiadóhivatala útján: **IV. ker. Lipót-utca 6. szám I. em. 12. ajtó.**

(21. 13-5)

3277 84

Árverési hirdetmény.

A múraszombati kir. járásbírószék mint tkk. hatóság részéről közhírre tétetik, hogy Gáspár Ferencz tőkerezési lakos végrehajtónak Horváth Mihály ugyanonfenni lakos végrehajtást szenvedő ellen 136 ft és jr. iránti végrehajtási ügyben szombathelyi törvényesek területéhez tartozó tőkerezési 28. tkjében végrehajtást szenvedő tulajdonal fellett A. 1. alatti 78. helysz. és 127. házszámú szellebirtok, mint 399 ft-ra becsült ingatlan az **1885. évi május hó 19-ik napján d. e. 10 órakor** Tőkerezés-tür község birájanak házánál megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog. Kiküldtési ár a fennbő kielti becsár.

Árverésen kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10% vagyis 39 frt 90 kr. készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételárat két egyenlő részletben, és pedig az első az árverés napjától számítot egy hónap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó két hónap alatt, minden egyes vételári részlet után a birtokba lépés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt ezen kir. jíróság m. tkvi hatóságához ezimzett szabály-zóir kérvény kapésán a helyi kir. adó-mint bírói leteti pénztárral felfizetni.

A bánatpénz az utolsó részletre fog beszámíttatni. Az ezen árverési hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállított árverési felletelek a hivatalos órákban ezen tkvi hatóság irodájában, valamint Tőkerezés-tür község előjáróságánál betekinthető.

A múraszombati kir. jíróság mint tkvi hatóság 1885. február 13-án **AGUSTICH PONGRÁCZ.** kir. jírós.

A bőr új zománczát mindig megtartja.

JÓZSEF FŐHERCEG

s a földművelés-, ipar- és kereskedelemügyminiszter és számos főúr, gazda és állattorvos a legnagyobb elismeréssel tüntette ki

Nemecsek J. és Társa

kizárólagosan szabadalmazott találmányait, a m. fekete bürkenes 1 kiló büdögdobozban 1 ft 20 kr., sárga bürkenes 1 kiló 1 ft 60 kr., gepóhó szij-kenő s 1 kiló 1 ft 40 kr., velenzél kettős bür-lakk 1 liter 3 ft., bürmös szappan 1 nagy darab 1 ft., Álát-, gyógy- és pata-kenő s 1/2 kiló 2 ft., fekete viasz 1 nagy darab 1 ft., s a híres gyögyerejű SZULTANA NÖVENYSZAPPAN 1 doboz 1 ft.

Nemecsek J. és Társa,

első magyar, kizárólag szabadalmazott fekete bürkenes, bür-lakk, álát-, gyogy-, és pipere-szappan s gyogy-növény pipere-szappan gyára.

A főt kielt találmányokból kisebb mennyiség is megrendelhető.

Czím: Budapest, X. ker. Kőbánya, Jászberényi-ut. Lázár-ház.

Mintda igen sok visszatért tüntetők áruimmal, figyelmettem a n. é. közönséget, hogy egyáltalán a világra rendelt és gyáramból küldött árverést vállalkozás felelősséget.

(7—5)

A cipő nem zsirosítja el a ruhát.